

Evaluatie Bouwstenennotitie

Brede aanpak Maatschappelijke Opvang in Zeeland

Datum: 3 juli 2025

Inhoud

1.	Inleiding	2
1.1.	Evaluatie.....	2
2.	Voorkomen dat inwoners dak- of thuisloos dreigen te worden	2
2.1.	Welke acties zijn er ondernomen de afgelopen jaren?	2
2.2.	Welke acties moeten er nog uitgevoerd worden?	3
2.3.	Welke doorontwikkeling willen gemeenten maken?	3
2.4.	Overzicht maatregelen ‘Voorkomen dak- en thuisloosheid’	4
3.	Vernieuwing van de opvang.....	6
3.1.	Welke acties zijn er ondernomen de afgelopen jaren?.....	6
3.2.	Welke acties moeten er nog worden uitgevoerd?	7
3.3.	Welke doorontwikkeling willen gemeenten maken?	7
3.4.	Overzicht maatregelen ‘Vernieuwing van de opvang’	7
4.	Wonen met begeleiding	8
4.1.	Welke acties zijn er ondernomen de afgelopen jaren?.....	8
4.2.	Welke acties moeten er nog worden uitgevoerd?	9
4.3.	Welke doorontwikkeling willen gemeenten maken?	9
4.4.	Overzicht maatregelen ‘Wonen met begeleiding’	9
5.	Onvoorziene uitgaven	10
6.	Financiële situatie	11
6.1.	Voorstel inzet van de resterende middelen	12

1. Inleiding

In 2021 is de Bouwstenennotitie Maatschappelijke Opvang vastgesteld door de Zeeuwse colleges. Deze Bouwstenennotitie is destijds opgesteld in het kader van de brede aanpak dakloosheid 'Herstellen begint met een (t)huis'. De aanpak omvat drie pijlers: preventie van dakloosheid, omvorming van de opvang en de nazorg (wonen met ambulante begeleiding). De regio Zeeland heeft voor de uitwerking van de plannen incidentele middelen ontvangen ter hoogte van € 2.690.700,-. Deze middelen zijn toegevoegd aan de decentralisatie uitkering maatschappelijke opvang (DU-MO) in de decembercirculaire 2020.

1.1. Evaluatie

De Bouwstenennotitie is opgesteld om de incidentele middelen die de regio Zeeland heeft ontvangen, zo effectief mogelijk in te zetten. Het doel is om te voorkomen dat inwoners dak- of thuisloos raken, om extra woonplekken te realiseren voor mensen zonder vaste verblijfplaats, en om de opvang op een vernieuwende en meer passende manier vorm te geven.

In deze evaluatie wordt per doelstelling beschreven welke stappen de afgelopen jaren zijn gezet, welke acties nog openstaan, en welke richting gemeenten op willen met verdere doorontwikkeling. De notitie bevat in totaal 21 maatregelen die bijdragen aan het behalen van de gestelde doelen. Per maatregel wordt aangegeven of deze inmiddels is uitgevoerd, nog loopt of nog moet worden opgepakt.

Daarnaast geeft de evaluatie inzicht in de financiële stand van zaken per mei 2025. Tot slot wordt er een voorstel gedaan voor de inzet van de resterende middelen, zodat ook de komende periode gericht gewerkt kan worden aan het voorkomen en terugdringen van dak- en thuisloosheid in Zeeland.

2. Voorkomen dat inwoners dak- of thuisloos dreigen te worden

Preventie is enerzijds het voorkomen van dak- en thuisloosheid en anderzijds het voorkomen van terugval na een periode van dakloosheid. Alle inwoners die dreigen dakloos te worden hebben een eigen uniek verhaal. Dit maakt dat er niet één standaard aanpak is te bepalen voor deze doelgroep. Wel is bij de meeste gevallen sprake van psychische problematiek en/of middelgebruik wat leidt tot overlast, sociaal isolement, vervuiling en verwaarlozing. Life-events zoals echtscheiding, verlies van een baan en eventuele economische gevolgen daarvan kunnen ervoor zorgen dat inwoners dakloos raken.

In de Bouwstenennotitie is de opdracht beschreven dat er kansen liggen in het inclusiever maken van de arbeidsmarkt op korte en middellange termijn. Daarnaast zijn een aantal andere initiatieven voorgesteld, zoals de inzet van ervaringsdeskundigheid en/of buddy's, de inzet van een straatpsychiater en implementatie van de Doorbraakmethode.

2.1. Welke acties zijn er ondernomen de afgelopen jaren?

Op het gebied van het voorkomen van dak- en thuisloosheid zijn er in Zeeland de laatste jaren flinke stappen gezet. Zo is in 2024 de Preventiescanner uitgevoerd in alle Zeeuwse gemeenten. De Preventiescanner biedt gemeenten inzicht in hun preventieve beleid en biedt kansen voor de versterking van de preventieve aanpak. De resultaten uit de Preventiescanner worden door gemeenten gebruikt om hun preventieve aanpak voor de komende jaren te bepalen. Een deel van de resultaten zijn ook als actiepunten opgenomen in het Zeeuws Actieplan Dakloosheid. Om de

aanpak uit te voeren, zijn er sinds 2025 ook regionale preventiemiddelen beschikbaar waar gemeenten aanspraak op kunnen maken.

Daarnaast zijn er succesvolle resultaten behaald binnen het project 'Preventie Dakloosheid', waarin een versterkte samenwerking tussen Emergis en HerstelTalent tot stand is gekomen. Binnen deze pilot werken ervaringsdeskundigen van HerstelTalent en MJD-casemanagers van Emergis in tweetallen samen. Dit biedt inwoners de kans om herstel ondersteunende begeleiding te ontvangen van HerstelTalent in aanvulling op de hulp die MJD (Maatschappelijke Justitiële Dienstverlening) biedt.

Ook is in 2023 besloten om de beschikbare middelen vanuit de Bouwstenennotitie in te zetten voor de pilot Veldwerker. Na oriënterende gesprekken met Leger des Heils, Emergis en GGD Zeeland is gebleken dat een pilot Straatpsychiater (zoals omschreven in de Bouwstenennotitie) op dat moment niet haalbaar was. In plaats daarvan is de pilot Veldwerker gekomen. In deze pilot werken bovengenoemde partijen samen om de meest zorgwekkende (overlastgevende) inwoners van de benodigde zorg en begeleiding te voorzien. De pilot zal naar verwachting binnen het zorgaanbod een structurele invulling krijgen. Eind 2025 zal een evaluatie plaatsvinden.

Verder wordt in Zeeland (middels het project Domeinoverstijgend samenwerken Zorg en Veiligheid) op dit moment de Doorbraakmethode in gemeenten uitgerold. Dit betreft een projectperiode van 3 jaar, waarbij het eerste jaar (2025) in het teken staat van het trainen van de professionals. Het tweede en derde jaar wordt gebruikt voor actieonderzoeken en het borgen van de Doorbraakmethode.

2.2. Welke acties moeten er nog uitgevoerd worden?

- Gemeenten zetten in op goede en vindbare informatie op alle leefgebieden, bijvoorbeeld door de inzet van de app Kwikstart voor jongvolwassenen. Inmiddels zijn een aantal gemeenten aangesloten bij Kwikstart. Het streven is om alle gemeenten hierbij aan te laten sluiten.
- Borging van de resultaten van de preventiescanner. De uitkomsten van de preventiescanner bieden waardevolle inzichten voor het voorkomen van dakloosheid. Het is belangrijk om deze resultaten structureel te verankeren binnen het beleid en de werkwijze van de verschillende gemeenten. Dit vraagt om verdere uitwerking en afstemming met betrokken partijen.
- Continuering van het project Preventie Dakloosheid (Emergis en HerstelTalent)
Het project heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan vroegsignalering en ondersteuning. We onderzoeken momenteel de mogelijkheden om dit project voort te zetten of structureel in te bedden binnen bestaande voorzieningen.
- Aanpak rondom huisuitzettingen
Er is behoefte aan een gerichte aanpak om huisuitzettingen te voorkomen. Dit vraagt om samenwerking tussen woningcorporaties, gemeenten en zorgaanbieders, met aandacht voor vroegsignalering, schuldenproblematiek en passende ondersteuning.

2.3. Welke doorontwikkeling willen gemeenten maken?

Het versterken van de bestaanszekerheid van inwoners is een belangrijk element in het voorkomen van dakloosheid. Het voorkomen van dakloosheid begint vaak bij het aanpakken van financiële problemen. We zien het versterken van de bestaanszekerheid als lokale verantwoordelijkheid. Iedere gemeente investeert in en organiseert lokaal de 'Aanpak geldzorgen, armoede en schulden' en de 'Participatiewet in balans'. Voor de duiding van mensen met een laag

inkomen wordt tenminste een grens van 120% van het wettelijk sociaal minimum gehanteerd. In het Zeeuwse Actieplan Dakloosheid zijn acties geformuleerd die we de komende jaren regionaal gaan uitvoeren om de bestaanszekerheid van Zeeuwse inwoners te versterken.

De komende jaren blijven de Zeeuwse gemeenten aandacht besteden aan preventie binnen beschermd wonen en opvang. Er zijn zowel regionale als lokale middelen beschikbaar om preventieve initiatieven te ondersteunen. De focus ligt op het voortzetten van bestaande projecten, het benutten van ervaringen uit pilots en het versterken van samenwerking tussen betrokken partijen. Hoewel niet alles direct structureel is ingebed, wordt stap voor stap gewerkt aan het verbeteren van vroegsignalering en het voorkomen van instroom of terugval. Deze inzet sluit aan bij landelijke ontwikkelingen, maar wordt vooral afgestemd op de Zeeuwse context en mogelijkheden. De preventieprojecten die zowel regionaal als lokaal worden uitgevoerd, krijgen een podium tijdens de tweejaarlijkse inspiratiesessies preventie BW-MO. Deze bijeenkomsten bieden ruimte voor het delen van kennis, het uitwisselen van ervaringen en het versterken van de samenwerking tussen betrokken partijen.

2.4. Overzicht maatregelen 'Voorkomen dak- en thuisloosheid'

Maatregel	Toelichting uit Bouwstenennotitie	Uitvoering
1. Coaching medewerkers en vrijwilligers	De organisatie van trainingen hoe om te gaan met inwoners met verward gedrag/multi-problematiek. De trainingen zijn bedoeld voor medewerkers in de toegang of vrijwilligers. Het gaat om vermindering van stigma, taboes doorbreken en kennis vergroten.	Deze actie is niet binnen de contouren van de bouwstenennotitie uitgevoerd. Middelen hiervoor bestemd van € 77.000,= toegevoegd aan onvoorzien binnen de Bouwstenennotitie.
2. Inzet ervaringsdeskundigen/ buddy's	Een buddy is een ervaringsdeskundige vrijwilliger, die met een gedegen training, mensen ondersteunt van wie het leven tijdelijk uit balans is. Iemand waarmee je regelmatig kunt afspreken, die ervoor je is om samen mooie en moeilijke momenten mee te delen en waarmee je de dagelijkse sleur kan doorbreken.	Deze maatregel is opgepakt binnen het bovengenoemde project 'Preventie Dakloosheid' van Emergis en HerstelTalent.
3. Pilot straatpsychiater	Het doel van de inzet van een straatpsychiater is om interventies binnen de GGZ (diagnose, crisiszorg, behandeling) toegankelijker te maken voor de doelgroep binnen en rond de maatschappelijke opvang.	Deze maatregel is opgepakt binnen de bovengenoemde pilot Veldwerker.
4. Implementatie Doorbraakmethode	De Doorbraakmethode kan helpen bij het opstellen van een integraal plan met de inwoner die dakloos is of dreigt te geraken. Deze werkwijze is ontwikkeld door Instituut voor Publieke Waarden (IPW). De methodiek gaat uit van maatwerk, waarbij de oplossingsrichting ofwel het perspectief van de betreffende inwoner als uitgangspunt wordt genomen. Met de	Deze maatregel is opgepakt binnen het project Domeinoverstijgend samenwerken Zorg en Veiligheid. Op dit moment worden gemeenten getraind in de methode.

	doorbraakmethode is het mogelijk om multi-problem gezinnen/huishoudens die vastlopen te helpen.	
5. Voorkomen van huisuitzettingen	We dringen het aantal huisuitzettingen als gevolg van schulden verder terug. De huisuitzetting worden deels veroorzaakt door huurachterstanden maar een huisuitzetting kan ook het gevolg zijn van een criminele activiteit, denk aan een hennepplantage. We brengen in kaart wat in de 13 gemeenten op dit moment de oorzaken zijn van de huisuitzettingen.	Vanuit de werkgroep Maatschappelijke Opvang is onderzoek gedaan naar het aantal huisuitzettingen. Gezien de geringe omvang van dit aantal is er op dat moment geen verdere actie ondernomen.
6. Prestatieafspraken na verblijf in een intramurale setting	Gemeenten maken afspraken met woningcorporaties voor voldoende woonplekken voor mensen die uitstromen uit bijvoorbeeld detentie, een GGZ-instelling of de jeugdzorg. De gemeenten delen deze prestatieafspraken met elkaar zodat we een totaalbeeld hebben voor Zeeland.	Zeeuws breed is hier vanuit de werkgroep geen actie opgezet. Wel werden door individuele gemeenten afspraken met corporaties gemaakt. Het zwaartepunt ligt bij het Beschermd Wonen. Inmiddels (2025) is er wel volop aandacht voor de woon- en huisvestingsproblematiek en het feit dat er onvoldoende door- en uitstroom kan worden gerealiseerd.
7. Invoering app Kwikstart	Kwikstart is een app waarmee jongeren kunnen zoeken naar landelijke en straks ook lokale informatie van overheidsinstanties. Ze vinden er alle informatie die ze nodig hebben om op eigen benen te staan. Denk hierbij aan aanvragen van een DigiD, een zorgverzekering of een urgentieverklaring voor een nieuwe woning.	De app Kwikstart is inmiddels door een aantal gemeenten gelanceerd als informatiepunt voor jongvolwassenen. Inmiddels maakt de inzet van deze app onderdeel uit van de acties die in het Zeeuws Actieplan Dakloosheid worden benoemd.
8. Mijn Plan 18	Gemeenten maken met aanbieders van (intramurale) jeugdhulp de afspraak dat zij met hun cliënten toewerken naar een goede start in de samenleving zodra ze 18 zijn. Daarbij moeten ze goed afstemmen met de gemeenten als het gaat om inkomen, werk, opleiding en wonen. Mijnplan18 is een voorbeeld van een werkwijze.	Deze actie is met name opgepakt in het kader van de inkoop van jeugdzorg en jeugdhulp welke in het kader van de regiovisie jeugd nog steeds actueel is.
9. Uitbreiding werkwijze Bemoeizorg	Sommige (dreigende) dak- en thuislozen willen geen hulp, veroorzaken overlast of leven juist een kluizenaarsbestaan. Bemoeizorg van de GGD Zeeland geeft aan vanwege toegenomen vraag te moeten uitbreiden met 0,5 fte. Bijbehorend bedrag is nodig om dit in 2021 te kunnen bekostigen. Voor de structurele bekostiging van 2022 e.v. worden met gemeenten afspraken gemaakt.	De gevraagde uitbreiding van de formatie van Bemoeizorg is beschikbaar gesteld en maakt nu deel uit van de bestaande jaarlijkse subsidie.

10. Preventiescanner	De Preventiescanner biedt gemeenten inzicht en kansen voor de versterking van de preventieve aanpak. Ook is er een focus op het voorkomen van dakloosheid na uitstroom uit een jeugdinstelling.	De Preventiescanner is in 2024 uitgevoerd in de 13 Zeeuwse gemeenten.
11. Maatregelen participatie/bestaanszekerheid	Door Kebon, Impuls en Expertise Zorg vindt in opdracht van VWS een Maatschappelijke Kosten-batenanalyse plaats van de brede aanpak dakloosheid. Het onderzoek beoogt de maatschappelijke kosten en baten van de brede aanpak in beeld te brengen. Met deze inzichten kan o.a. het belang van preventie beter (cijfermatig) worden onderbouwd. In totaal worden 8 maatregelen (aanpakken) gepresenteerd. De tussenrapportage van de eerste fase is inmiddels ontvangen.	Hoewel er vanuit de Bouwstenennotitie geen specifieke aandacht of middelen zijn toegekend aan dit onderwerp, zijn de analyse en uitkomsten Preventiescanner wel gedeeld met ambtenaren die betrokken zijn bij de uitvoering van de Participatiewet.
12. Inspiratie preventie BW-MO	Vanaf het najaar 2021 organiseert het CZW Bureau 2 keer per jaar inspiratiesessies op het gebied van preventie, om gemeenten en overige samenwerkingspartners in het sociaal domein te inspireren om (meer) in te zetten op preventie. De inbreng van cliënten, naasten en ervaringsdeskundigen is hierbij zeer relevant.	In samenwerking met Stichting HerstelTalent worden er jaarlijks twee inspiratiesessies preventie georganiseerd. De sessies zijn vooral bedoeld voor het uitwisselen van goede voorbeelden en van elkaar te leren.

3. Vernieuwing van de opvang

Het oude model van de daklozenopvang kenmerkte zich door slaapzalen met stapelbedden. Inmiddels zien we een trend dat de opvangvoorzieningen, mede door verzwaring van de doelgroep, maar ook door een veranderde visie op de zorg, tegenwoordig meer gericht is op eenpersoonkamers en kortdurend verblijf. De Zeeuwse opvangvoorziening het Witte Huis is hierin meegegaan en heeft zowel voor de nachtopvang als voor de 24-uurs opvang eenpersoonkamers gerealiseerd.

Ondanks de omvorming van de opvang, blijkt ook dit voor een bepaalde doelgroep niet passend te zijn. Sommige mensen zijn groepsongeschikt. Eén van de oorzaken hiervan is het gat tussen ambulantisering van de GGZ en de daklozenopvang. Inwoners met zware gedragsproblemen zijn daardoor onterecht in de opvangvoorzieningen terechtgekomen.

Naar aanleiding van de gesprekken die gevoerd zijn met de zorgaanbieders Emergis, Leger des Heils en Juvent zijn o.a. de volgende interventies genoemd in de Bouwstenennotitie: tiny houses als opstapwoningen, ontwikkeling Skaeve Huse, opvangcapaciteit in de Oosterschelderegio.

3.1. Welke acties zijn er ondernomen de afgelopen jaren?

In Vlissingen en Terneuzen is er opvangcapaciteit in de vorm van dag- en nachtopvang aanwezig. Om een betere spreiding van opvangvoorzieningen en doorstroom naar de sub-regio's te kunnen realiseren, is opvangcapaciteit in de Oosterschelderegio wenselijk. Daarom is vanuit de

Bouwstenennotitie een bedrag vrijgemaakt om 10 doorstroomwoningen te realiseren op het terrein van het Korps Leger des Heils in Goes. Dit project kent vanwege diverse hindernissen een lange weg, maar inmiddels is de verwachting dat dit medio 2026 kan worden afgerond.

Op het gebied van voorzieningen voor jongeren kennen we in Zeeland het concept Foyer de Jeunesse. Foyer de Jeunesse was een voorziening in Vlissingen, die in het kader van beheersbaarheid op een duur erg kwetsbaar werd met 24 bewoners. Daarom is ervoor gekozen om de Foyer te verbouwen tot een Jongerenhuis (zoals we die ook in Hulst en Goes hebben). De bestaande Jongerenhuizen zijn zelfstandige woonunits met gespecialiseerde begeleiding en een outreachende methodiek gericht op voorkomen van thuisloosheid. Er vindt een ombouw plaats van ruim 24 plaatsen in Vlissingen tot 12 appartementen in Middelburg en 12 in Vlissingen.

3.2. Welke acties moeten er nog worden uitgevoerd?

Vanuit de visie van Dannenberg maken we steeds vaker de beweging naar de wijk. Door de krapte op de woningmarkt ervaren we echter uitdagingen bij de uitstroom van cliënten naar reguliere woonwijken. Tegelijkertijd signaleren we een groeiende behoefte aan tussenvoorzieningen voor mensen die groepsongeschikt zijn en daardoor niet kunnen doorstromen naar de wijk.

Deze doelgroep sluit niet goed aan bij het bestaande aanbod en vertoont overeenkomsten met de mensen die vallen onder de pijler Sociale Veiligheid. We onderzoeken daarom hoe we deze groep passende zorg en ondersteuning kunnen bieden.

Het is belangrijk om te erkennen dat mensen die groepsongeschikt zijn, specifieke behoeften hebben die niet altijd passen binnen de huidige structuren van opvang en zorg. Gemeenten spelen hierin een belangrijke rol. Zo heeft de gemeente Terneuzen al Skaeve Huse gerealiseerd – een woonvorm speciaal voor mensen die niet in een reguliere woonomgeving kunnen functioneren.

Daarnaast verkennen we andere maatwerkoplossingen die aansluiten bij de unieke situatie van deze doelgroep. Denk hierbij aan individuele begeleiding of het toepassen van de systeembenadering Housing First, waarbij eerst wordt gezorgd voor stabiele huisvesting, gevolgd door de benodigde zorg en ondersteuning.

De maatregel m.b.t. het realiseren van opstapwoningen is ingehaald door de tijd. Dit komt namelijk ook terug in het onderzoek naar het ideale zorglandschap BW/MO/VO. Het eventueel realiseren van opstapwoningen wordt daarom meegenomen in het Realisatieplan. Inmiddels hebben een aantal gemeenten wel afspraken gemaakt met zorgaanbieder Zeeuwse Gronden over het beschikbaar stellen van een logeervoorziening. Het is de wens van gemeenten om de logeervoorziening Zeeuws breed in te kunnen zetten de komende jaren. Dit onderdeel wordt daarom meegenomen in de nieuwe aanbesteding van de contracten Beschermd Wonen vanaf 2026.

3.3. Welke doorontwikkeling willen gemeenten maken?

Er vindt in Zeeland een onderzoek naar het ideale zorglandschap BW/MO/VO waar een realisatieplan uit volgt. De MO-voorzieningen zijn ook onderdeel van dit realisatieplan.

3.4. Overzicht maatregelen ‘Vernieuwing van de opvang’

Maatregel	Toelichting uit Bouwstenennotitie	Uitvoering
-----------	-----------------------------------	------------

13. Aanpassing opvang in Vlissingen	De huidige situatie in Vlissingen bestaat uit 10 nachtopvangplekken (waar mensen alleen de nachten verblijven) en 18 woonvormplekken. Daarnaast is er een dagopvang. De nachtopvang en woonvormplekken zijn in 2019 al omgebouwd tot éénpersoonskamers. Vanuit de nieuwe opvangvisie zou de bestaande situatie kunnen worden omgevormd tot flexplekken voor kortdurende opvang, d.w.z. eenpersoonskamers voor daklozenopvang met wat kookgelegenheid op de kamers.	Bij de vaststelling van de Bouwstenennotitie was de verbouw van de nachtopvang in Vlissingen al afgerond. Deze verbouwing is destijds gefinancierd door Emergis.
14. Opvangcapaciteit in de Oosterschelderegio	In Vlissingen en Terneuzen is opvangcapaciteit in de vorm van dag- en nachtopvang aanwezig. Om een betere spreiding van voorzieningen en doorstroom naar de subregio's te kunnen realiseren is het belangrijk om in de Oosterschelderegio opvangcapaciteit te realiseren. Er zijn plannen voor het realiseren van nieuwbouw voor de (huidige nood) opvang in Goes.	Er is vanuit de Bouwstenennotitie een budget beschikbaar gesteld voor het realiseren van 10 doorstroomwoningen in Goes.
15. Verbouw voorziening Foyer de Jeunesse	Ombouwen Foyer de Jeunesse in Vlissingen naar een Jongerenhuis in Middelburg (zie toelichting in paragraaf 3.1).	De oplevering van het Jongerenhuis in Middelburg staat gepland voor Q3 2025.
16. Opstapwoningen	Het creëren van tussenvoorzieningen, zoals opstapwoningen, flexwoningen, time-out studio's.	Vanwege problemen op de woningmarkt is er via de Bouwstenennotitie geen uitvoering gegeven aan deze maatregel.
17. Monitoring	Vanuit het Rijk wordt sinds 2020 deelgenomen aan de landelijke monitoring die verbonden is aan het actieprogramma 'Een thuis, een toekomst'. Deze informatie wordt in opdracht van VWS verzameld door KPMG. Het CZW Bureau zorgt in samenwerking met de gemeente Vlissingen voor aanlevering van de gegevens op persoonsniveau, geaggregeerd niveau en voor de beleidsvragen.	Vanuit het CZW Bureau is een monitor ontwikkeld.

4. Wonen met begeleiding

Wanneer mensen dak- en thuisloos zijn, is de ondersteuning vaak gericht op het vinden van een passende woonruimte waar men met de benodigde begeleiding weer een zelfstandig leven kan opbouwen. Zo kan iemand weer meedoen in de samenleving.

4.1. Welke acties zijn er ondernomen de afgelopen jaren?

Alle gemeenten in Zeeland zijn inmiddels gestart met Weer Thuis. Binnen Weer Thuis werken we aan een inclusieve samenleving, ook voor kwetsbare inwoners. Hierin maken we als gemeenten

afspraken met de woningcorporaties en zorgaanbieders over zelfstandige woningen en passende ondersteuning voor inwoners die uitstromen uit beschermd wonen, maatschappelijke opvang, veilige opvang en residentiële jeugdzorg. Samen met de persoon die weer in een dorp of wijk wil gaan wonen, wordt gewerkt aan herstel en het vergroten van de participatiemogelijkheden om uiteindelijk weer zelfstandig te kunnen gaan wonen.

Voor inwoners die alsmaar weer terugkeren bij de maatschappelijke opvang en/of voor huurders die vanwege hun langdurige en ernstig overlastgevende gedrag hun woning (dreigen te) verliezen, zijn een aantal gemeenten bezig met Skaeve Huse trajecten. De gemeente Terneuzen heeft via de financiële middelen uit de Bouwstenennotitie een Skaeve Huse gerealiseerd.

4.2. Welke acties moeten er nog worden uitgevoerd?

Er vindt in Zeeland een onderzoek naar het ideale zorglandschap BW/MO/VO waar een realisatieplan uit volgt. De MO-voorzieningen inclusief passende begeleiding zijn onderdeel van dit realisatieplan. Onder de Pannen niet is opgepakt vanuit de Bouwstenennotitie, maar kan mogelijkheden bieden voor economisch daklozen. De regio laat het woonconcept Onder de Pannen en flexwonen onderzoeken als optie voor het realisatieplan.

4.3. Welke doorontwikkeling willen gemeenten maken?

Voor steeds meer mensen is het moeilijker om passende woonruimte te vinden. Sommige inwoners hebben minder kansen, omdat zij zich in een kwetsbare situatie bevinden. Via de convenanten van Weer Thuis hebben we afspraken gemaakt over de doorstroom en uitstroom uit opvangvoorzieningen. Deze convenanten zijn vanuit de drie sub-regio's op verschillende manieren opgesteld. Er ligt een wens om de convenanten uniform te maken voor Zeeland.

4.4. Overzicht maatregelen 'Wonen met begeleiding'

Maatregel	Toelichting uit Bouwstenennotitie	Uitvoering
18. Onder de Pannen	Economische daklozen vallen vaak tussen wal en schip. Als mensen bijvoorbeeld door het verlies van werk of relatie hun woning verliezen, is er nauwelijks doorstroom naar een betaalbare woning mogelijk omdat de woningmarkt op slot zit. Om te voorkomen dat deze mensen dakloos worden, kan het project Onder de Pannen uitkomst bieden.	Deze actie is niet verder onder de Bouwstenennotitie opgepakt.
19. Tiny Houses	Voor mensen die zijn aangewezen op de opvang, maar zeer groepsongeschikt zijn (en dus ook niet in een Skaeve-Huse-voorziening passen) heeft Emergis plannen om op het terrein op de Oostmolenweg in Kloetinge 3 Tiny Houses neer te zetten, uitgaande van het Housing-First principe. Eigenlijk is er sprake van zogenaamde 'opstapwoningen'.	De realisering van 3 Tiny Houses op het terrein van Emergis te Goes heeft vanwege een gewijzigde visie van Emergis geen doorgang gevonden. De middelen zijn toegevoegd aan de post onvoorzien binnen de Bouwstenennotitie.
20. Maatwerkoplossingen voor kwetsbare groepen	Er kunnen verschillende vormen van Skaeve Huse worden ingezet voor daklozen die alsmaar weer (sommigen al veel jaren) terugkeren bij de	De gemeente Terneuzen heeft als eerste een beroep gedaan op middelen voor de realisering van Skaeve Huse. Hiervoor is een

	maatschappelijke opvang en/of voor huurders die vanwege hun langdurige en ernstig overlast gevende gedrag hun woning (dreigen te) verliezen. Deze inwoners zijn door hun afwijkende gedrag niet geschikt om in de wijk te wonen of in een geclusterde woonvorm of instelling. Zij zijn niet in staat om hun huis op orde te houden. Met nog nader uit te werken vormen van Skaeve Huse in Zeeland krijgen deze inwoners weer permanent een dak boven het hoofd.	bedrag van € 275.000,= beschikbaar gesteld ter realisatie van de plannen. Inmiddels heeft ook de gemeente Middelburg namens de Walcherse gemeenten een gelijke aanvraag ingediend. Deze zal eveneens voor een bedrag van € 275.000,= worden gehonoreerd vanuit de Bouwstenennotitie.
21. Flexibele woonschil (flexwonen)	Flexwonen is een term voor woonvormen die flexibel inzetbaar zijn. Ze kenmerken zich door tijdelijk, verplaatsbaar of makkelijk aanpasbaar te zijn. Als de woningen nodig zijn kun je ze makkelijk plaatsen en op het moment dat ze niet meer nodig zijn kunnen ze weer weg worden gehaald. Ze vervangen daarmee ook niet de huidige reguliere woningvoorraad: flexwoningen zijn hierop aanvullend.	Vanwege de belemmeringen in de wetgeving en procedures op het gebied van ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, is flexwonen niet opgepakt binnen de Bouwstenennotitie.

5. Onvoorziene uitgaven

In de verslagperiode zijn diverse onvoorziene uitgaven gedaan die bijdragen aan het versterken van de maatschappelijke opvang en het voorkomen van dakloosheid in de regio. De volgende initiatieven zijn bekostigd vanuit de post Onvoorzien:

- Onderzoek AEF naar OOAS-voorzieningen BW en MO in Zeeland
Een verdiepend onderzoek uitgevoerd door AEF naar de opbouw, organisatie en afstemming van Beschermd Wonen (BW) en Maatschappelijke Opvang (MO) in Zeeland.
- 2e jaar pilot Veldwerker (voorheen straatpsychiater), 2025
Voortzetting van de pilot waarin een veldwerker actief is in het signaleren en begeleiden van mensen met complexe problematiek in de openbare ruimte.
- Preventie dakloosheid – samenwerking Emergis en HerstelTalent
Een gezamenlijk initiatief gericht op vroegsignalering en ondersteuning van mensen met een verhoogd risico op dakloosheid.
- Bijdrage aan Juvent / Woongoed voor tijdelijke jongerenopvang in Middelburg
Financiële ondersteuning voor de realisatie van een tijdelijke opvanglocatie voor jongeren in samenwerking met Juvent en woningcorporatie Woongoed.
- Verlenging pilot Preventie dakloosheid (Emergis en HerstelTalent)
Verlenging van bovengenoemde pilot op basis van positieve tussentijdse resultaten en voortschrijdend inzicht in de noodzaak van structurele inzet.

- Juvent – lumpsum bijdrage
Een algemene bijdrage aan Juvent ter ondersteuning van hun inzet binnen het jeugddomein, specifiek gericht op opvang en begeleiding.
- Juvent – locatie Dampoortstraat
Specifieke bijdrage voor de ondersteuning van activiteiten op de locatie Dampoortstraat, waar opvang en begeleiding van jongeren plaatsvindt.

6. Financiële situatie

Maatregel	Omschrijving	Begroot	Werkelijk cf jaarrekening
1	Coaching medewerkers en vrijwilligers	€ 77.000	
2	Inzet ervaringsdeskundigen/buddy's	€ 43.000	€ 23.030
			€ 33.202
3	Pilot straatpsychiater	€ 100.000	€ 140.400
4	Implementatie doorbraakmethode	€ -	
5	Voorkomen van uithuiszettingen	€ -	
6	Prestatieafspraken na verblijf intramuraal	€ -	
7	Invoering app Kwikstart	€ -	
8	Mijn Plan 18	€ -	
9	Uitbreiding Bemoeizorg	€ 54.700	€ 54.700
10	Preventiescanner	€ -	
11	Maatregelen bestaanszekerheid	€ -	
12	Inzet ervaringsdeskundigheid	€ -	
13	Aanpassing opvang Vlissingen	€ -	
14	Opvangcapaciteit OSR 10 doorstroomwoningen LdH	€ 217.750	€ 317.000
15	Verbouwing Foyer de Jeunesse	€ 140.570	€ 156.770
16	Opstapwoningen (o.a. Ferleman)	€ -	
17	Monitoring	€ 4.000	€ 4.235
18	Onder de Pannen	€ 55.000	
19	Tiny Houses	€ 225.000	€ 225.000
20	Maatwerkoplossingen (o.a. Skaeve Huse)	€ 725.000	€ 275.000
21	Flexibele woonschil (Flexwonen)	€ -	
X	Bedrag gemeente Vlissingen	€ 50.000	
X	Preventie dakloosheid brug tussen klinische opname	€ -	€ 109.318
X	Juvent, investering woongoed		€ 132.274
	Onvoorzien	€ 998.680	
	Ten laste van onvoorzien:		
	Gereserveerd voor 2 projecten Skaeve Huse		€ 386.074
	Extra jaar pilot Veldwerker 2025		€ 250.000
	Pilot ervaringswerkers in opvang en samenwerking MJD 2025		€ 116.744
	Bijdrage Juvent eenmalig, vanaf 2026 vanuit regiobudget		€ 423.353
	Juvent bijdrage Dampoortweg Middelburg		€ 43.600
	Totaal	€ 2.690.700	€ 2.690.700

Uitgaven bouwstenennotitie jaarrekening		
2021	€ 54.700	
2022	€ 797.170	
2023	€ 581.622	
2024	€ 37.437	
	€ 1.470.929	
Restant Hersteltalent (max. € 170.000)	€ 113.768	
	€ 1.584.697	
Bijdrage middelen Bouwstenennotitie	€ 2.690.700	
Uitgaven CZW Bureau	€ 1.584.697	
Uitgaven Vlissingen (AEF)	€ 12.234	
Resterend november 2024	€ 1.093.769	
Terug te vorderen Emergis	€ 225.000	
	€ 1.318.769	
Totaal nog te besteden		€ 1.318.769
Gereserveerd voor 2 projecten Skaeve Huse	€ 450.000	
Extra jaar pilot Veldwerker (Renske)	€ 250.000	
Pilot ervaringswerkers in opvang en samenwerking MJD	€ 116.744	
Bijdrage Juvent eenmalig, vanaf 2026 vanuit regiobudget	€ 423.353	
Bijdrage Juvent eenmalig inrichting Dampoortweg Middelburg	€ 43.600	
Totaal voorziene uitgaven		€ 1.283.697
Resterend definitief juni 2025		€ 35.072

6.1. Voorstel inzet van de resterende middelen

De resterende middelen uit de Bouwstenennotitie bedragen € 35.072. De werkgroep stelt voor om deze middelen in te zetten voor de aanstelling van een projectleider die verantwoordelijk is voor de coördinatie van de Ethos-telling en de maatregelen voor de versterking van de toegang tot de Maatschappelijke Opvang (MO).

In juni 2025 lopen er diverse trajecten binnen het MO-domein, waaronder een onderzoek naar het versterken van de regie op de toegang tot MO en de uitvoering van de Ethos-telling. Om deze ontwikkelingen effectief te stroomlijnen en de samenhang te waarborgen, wordt voorgesteld om de resterende middelen gericht in te zetten voor de tijdelijke inzet van een projectleider. Deze inzet draagt bij aan een integrale aanpak en versterkt de uitvoeringskracht binnen dit beleidsveld.